

Odluka o obustavi saradnje sa zakonodavnom i izvršnom vlašću u Srbiji

Od početka studentskih protesta javno i nedvosmisleno podržavamo sve njihove zahteve. Od pada nadstrešnice u Novom Sadu 1. novembra prošle godine duboko smo potreseni stradanjem nevinih ljudi, nasiljem kome svedočimo, kao i postupanjem institucija koje, umesto da rade svoj posao, pokušavaju pomoću različitih manevara da ugase studentsku borbu. Studenti su pokazali da to nije moguće i da, dok institucije ne počnu da rade u skladu sa svojim nadležnostima, borba neće prestati. Vladavina prava i odgovornost nosilaca javnih funkcija moraju biti temelj funkcionisanja društva. Međutim, Srbija već dugo nije država vladavine prava.

Već godinama svedočimo pritiscima, napadima i pretećim kampanjama protiv organizacija civilnog društva, branilaca ljudskih prava, aktivista, novinara i građana koji se usuđuju da se suprotstave korupciji i zloupotrebi institucija. Svedoci smo zloupotrebi bezbednosnih struktura i drugih institucija u cilju nelegalne špijunaže aktivista i montiranja krivičnih i drugih procesa sa ciljem zastrašivanja aktivista i novinara. Pritisak na civilno društvo po prvi put je dobio i institucionalni oblik kroz Predlog zakona o posebnom registru agenata stranog uticaja, na isti način na koji je to regulisano u Rusiji i Belorusiji. Na sve ovo, nadležne institucije i dalje ćute i ne rade ono što im je u opisu posla - ne štite građane i javno dobro.

Ovih dana svedočili smo i uznemiravanju, hapšenjima, proterivanju iz zemlje i zabrani ulaska aktivistima, studentima i javnim ličnostima iz inostranstva. Takođe svedočimo targetiranju građana koji imaju dvojno državljanstvo, dok osuđeni ratni zločinci dele lične podatke studenata i time ugrožavaju njihovu bezbednost.

Prisustvujemo i pokušajima vlasti da fingira demokratiju i inkluzivnost procesa kreiranja politika formalnim uključivanjem civilnog društva u razne procese donošenja odluka, čiji se rezultat, koliko god deluje dobro "na papiru", u praksi ne primenjuje, a standardi zaštite ljudskih prava i sloboda su u konstantnom padu poslednjih godina. Građani i civilno društvo nemaju mogućnost da utiču na odluke o projektima i aktivnostima koje već imaju ili mogu imati negativan uticaj na prava, imovinu, zdravlje i bezbednost građana. Javni prostor i usluge, kulturna baština i prirodni resursi, svakodnevno se otimaju građanima uz aktivno saučešće javnih institucija, javnih službenika i najviših funkcionera ove zemlje.

Zbog svega navedenog, a vođeni idejom da pravna država konačno mora da odnese prevagu, doneli smo odluku da obustavimo saradnju sa zakonodavnom i izvršnom vlašću u Srbiji. Pod saradnjom smatramo svako članstvo - kako formalno tako i neformalno - u radnim grupama Vlade i njenim ministarstvima, kao i svim ostalim stalnim i *ad hoc* radnim grupama, savetima i sličnim instrumentima državnih organa koji podrazumevaju našu direktnu uključenost.

Nećemo odustati od vraćanja institucija Republike Srbije njihovim nadležnostima i građanima. Ostajemo posvećeni svom radu i nastavićemo da pratimo sve procese donošenja odluka, redovno izveštavamo javnost o njihovim efektima, kao i da u narednom periodu koristimo sve pravne, administrativne i druge mehanizme državnih organa. Na taj način ćemo štiti ljudska prava,

prijavljivati krivična dela i prekršaje, ukazivati na štetne odluke i postupke, te koristiti sve dostupne mehanizme u cilju zaštite javnog interesa, ljudskih prava, sloboda, zdravlja, bezbednosti i imovine građana, u skladu sa ciljevima, vizijama i misijama naših organizacija.

U Beogradu, 04.02.2024.

Potpisnici:

A11 - Inicijativa za ekonomska i socijalna prava
Alternativni centar za devojke
ASTRA-Akcija protiv trgovine ljudima
Asocijacija medija
Asocijacija onlajn medija
Autonomni ženski centar
Beogradski centar za bezbednosnu politiku
Beogradski centar za ljudska prava
Centar savremene politike
Crta
Evropski pokret u Srbiji
FemPlatz
Građanske inicijative
Helsinški odbor za ljudska prava
Inicijativa mladih za ljudska prava
Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S
Kolektiv Ministarstvo prostora
Komitet pravnika za ljudska prava - YUCOM
Međunarodna mreža pomoći IAN
Nacionalna koalicija za decentralizaciju
Nezavisno društvo novinara Vojvodine
Nezavisno udruženje novinara Srbije
Partneri za demokratske promene Srbija
PIN - Mreža psihosocijalnih inovacija
Polekol - Organizacija za političku ekologiju
Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu - RERI
SHARE Fondacija
Slavko Ćuruvija fondacija